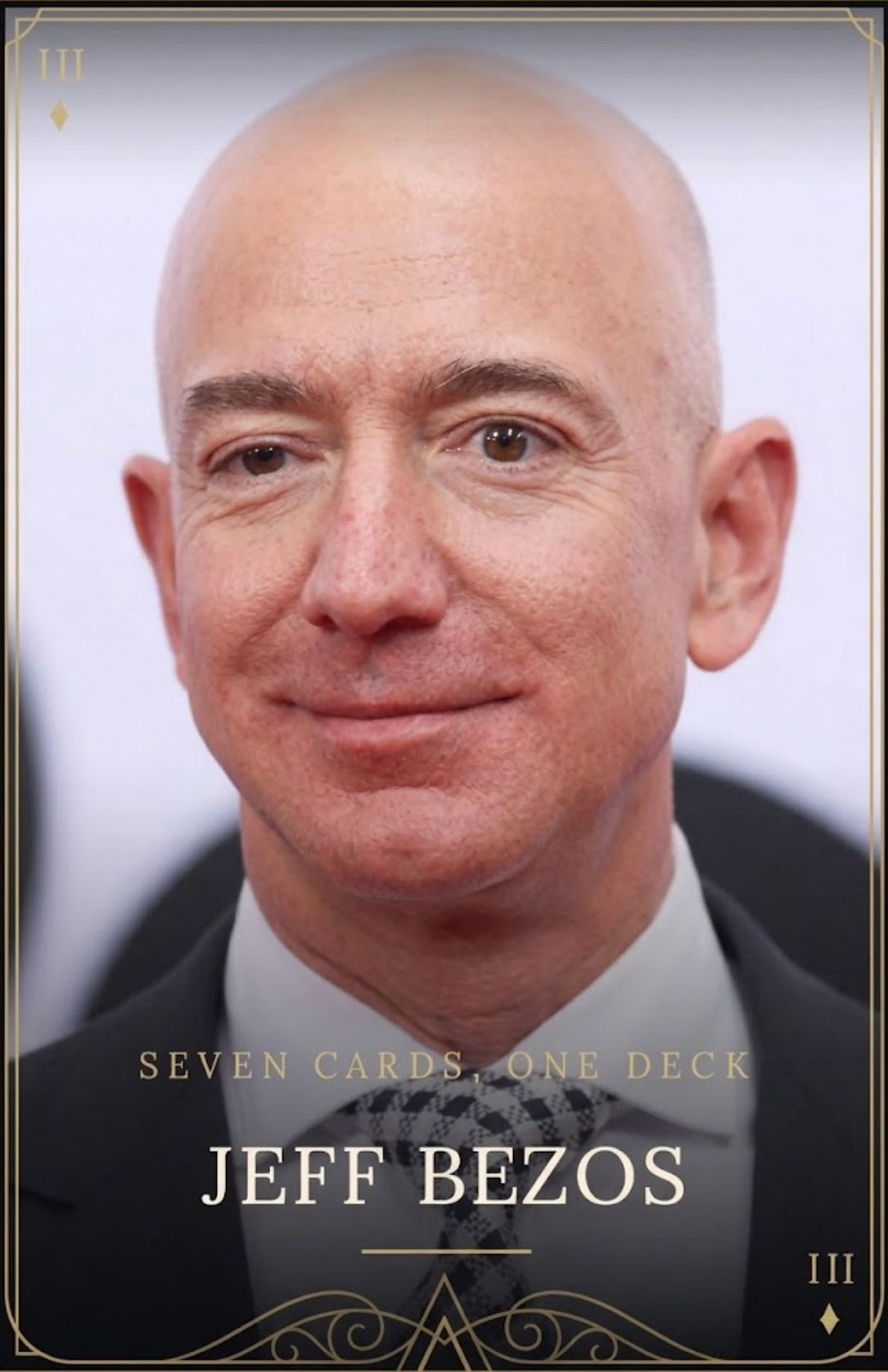

III
SEVEN CARDS, ONE DECK
JEFF BEZOS
III

JEFF — HÊZA BELAVKIRINÊ

SEMANTIC REALITY 2026 · GOVERNANCE · 08

Tiştek tu carî naqede heta ku negihîje.

Stranek ji wê kêliya ku tê nivîsandin heye, lê tenê wê kêliyê girîng dibe ku yek wê dibihîze. Dermanek di deftera laboratuwarê de heye, lê tenê dema ku digihîje refika dermanxaneyekê li gundekî ku tu kesekî girîng qet serdana wî nekiriye jiyanan xilas dike. Afirandin çirûsk e. Belavkirin ew agir e ku belav dibe.

Jeff bazirganî îcad nekir. Wî pirtûk, şandin, an jî înternet îcad nekir. Tiştê ku wî, zûtir û bi tevahîtir ji hema hema her kesî, fêm kir ev bû ku paşeroj dê ne aîdî wan be yên ku herî zêde tişt çêdikin. Ew ê aîdî wan be yên ku mesafeya di navbera xwestin û hebûnê de kurt dikin.

Ev cureyekî ecêb ê hêzê ye. Ew xwe ranagihîne. Kes ji bo kamyoneke gihandinê abîdeyekê bilind nake. Kes ji bo embarekê sirûdekê nanivîse. Lê dîsa jî embar niha ji piraniya parlementoyan bêtir bandorê li jiyana rojane dikin.

Va ye ew beş ku mirovan aciz dike, heke têra xwe li ser bifikirin: belavkirin bala xwe nade ka çi belav dike. Ew helbest û propagandayê bi heman bandora bêxem dibe. Ew derman û agahiyên şaş di heman boriyê re dibe. Kanal wijdanê wî tune — tenê herikîn heye. Ev tê wê wateyê ku giraniya exlaqî ya rastîn a vê serdemê ne dikeve ser çêkeran, lê dikeve ser kî ku derî kontrol dike.

Di piraniya dîrokê de, kesê ku xwediyê zeviyê bû xwediyê dewlemendiyê bû. Paşê kesê ku xwediyê kargehê bû xwediyê dewlemendiyê bû. Niha kesê ku xwediyê rêyê ye — algorîtma,

platform, kîlometreya dawîn — xwediyê tiştekî ye ku xwediyê kargehê jî tu carî nebû: hêza ku biryar bide ka piraniya mirovan îro dê çi bibînin, û çi tu carî nebînin.

Ev ne hêzeke biçûk e. Ew forma herî nû ya hêzeke kevn e, û hêjayî wê ye ku meriv bêyî perestin û bêyî panîkê lê binêre.

Di nav vê hemû rehetiyê de bihayek veşartî heye, û ew nakeve ser xerîdar. Ew dikeve ser çêker, bi bêdengî, danûstandinek li pey danûstandinekê. Her afirînerê ku dixwaze bigihîje her kesî dawiyê kifş dike ku «her kes» bihayekî wî heye, û ew biha bi kontrolê tê dayîn. Tu ramanê diparêzî. Tu şertan radestî dikî.

Min têra xwe ji jiyana xwe derbas kiriye ku tiştan — berheman, baweriyê, mirovan, çîrokan — di nav sînor û zimanan re dibim, da ku bizanim ev ne kînîzm e. Ew tenê şeklê mezinahiyê ye. Tiştek ji mezinahiyeke diyar wêdetir mezin nabe bêyî ku dest pê bike bersivê bide tiştekî li derveyî xwe.

Ji ber vê yekê ev qerta Jeff e. Ne embar. Ne algorîtma. Ne jî serwet. Hêza belavkirinê — ew hêza bêdeng û bêpîrozkirî ku, her roj, biryar dide ka kîjan çîrok rêwîtiya xwe diqedînin û kîjan di çekmeceyê de dimirin.

Ferdinando
Gillette Man ⚔️